

C3- Utilizarea totală a apei în Republica Moldova

Mesaje cheie

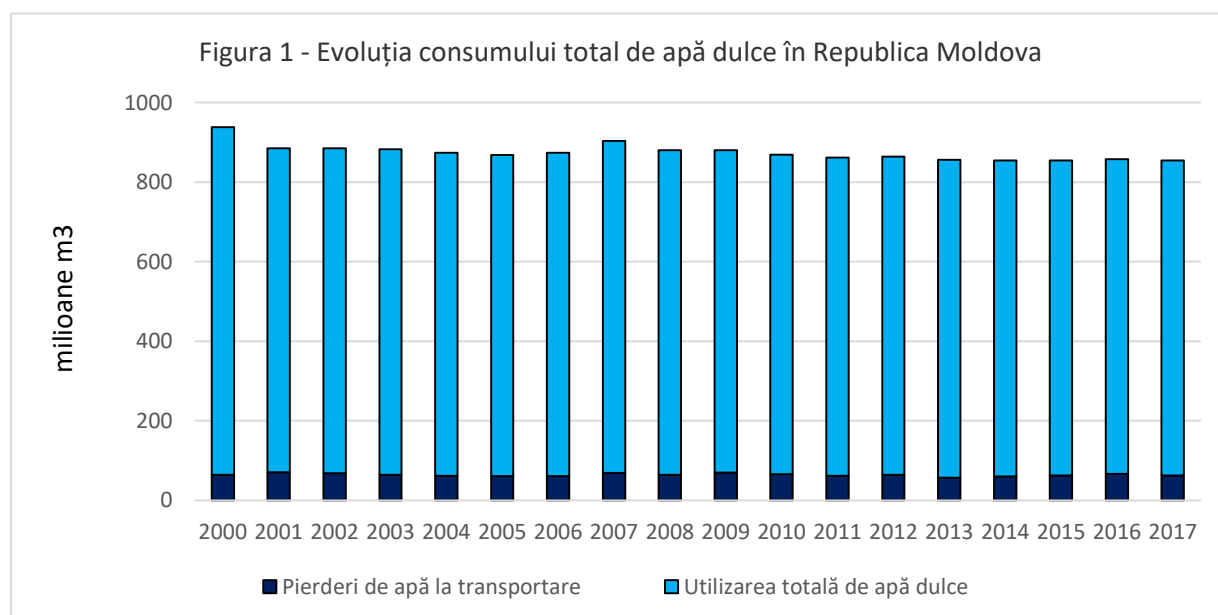
În medie, 800 mln. 3 de apă dulce sunt utilizați anual în Republica Moldova (inclusiv teritoriul de pe malul stâng al râului Nistru) pentru a satisface cererea de apă din diferite sectoare economice. Consumul de apă dulce a scăzut cu aproximativ 9% în 2017 față de 2000.

Pierderile de apă la transportare sunt relativ ne semnificative, rămânând în medie 7% din aprovizionarea cu apă totală. Cu toate acestea, nu se observă nicio schimbare semnificativă în pierderile de apă între anii 2000-2017.

Aporturile de apă pe unitate de produs intern brut (PIB) s-au redus mai mult decât jumătate între 2000 (104 m³ / 1 000 de dolari internaționali) și 2017 (43 m³ / 1 000 de dolari internaționali). Cu toate acestea, aportul de apă pe unitatea PIB rămâne foarte mare (*datele nu includ teritoriul de pe malul stâng al Nistrului*).

Este utilizarea apei în scădere în Republica Moldova?

Figura 1 - Evoluția consumului total de apă dulce în Republica Moldova



Sursa datelor:

[Utilizarea apei \(fără apa de circulație și apa utilizată consecutiv\)](#), sub aspect teritorial furnizat de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova - banca de date statistice

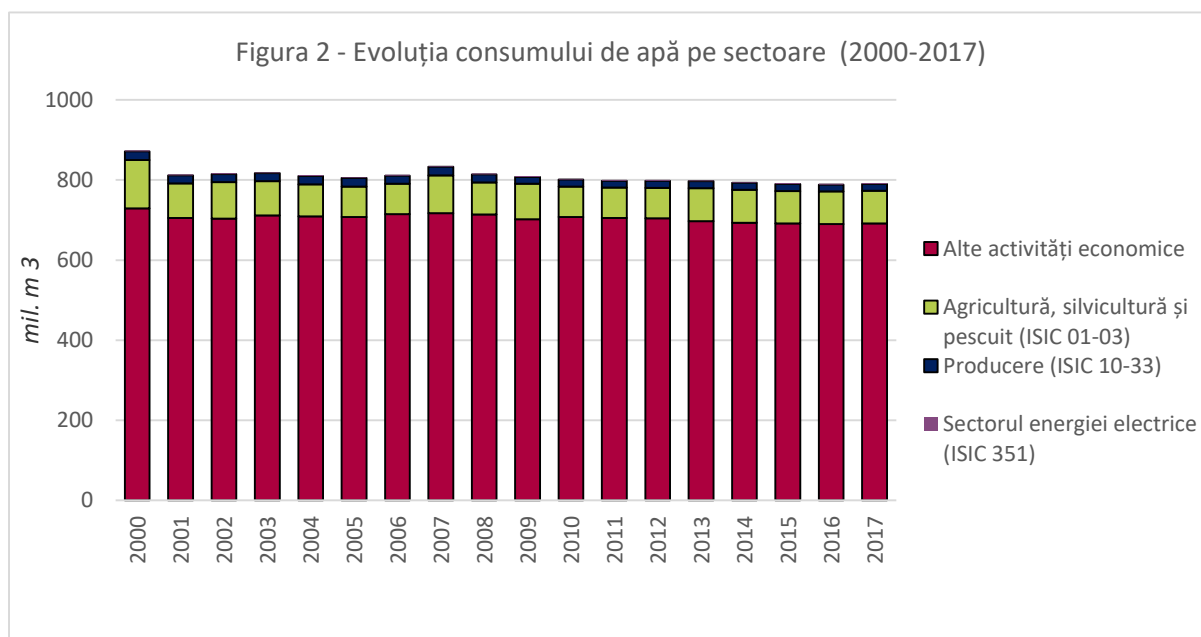
[Utilizarea apei, date furnizate de de Agenția Apele Moldovei](#)

Notă: Seriile de timp privind indicatorul (tabel date, xls) au fost furnizate de Agenția Apele Moldovei Agenției Europene de Mediu în cadrul Proiectului ENI SEIS II East.

(vă rugăm să ștergeți tabelul de mai jos din text după ce l-ați adăugat pe pagina web de lângă grafic)

An	Pierderi de apă în procesul de	Utilizarea totală a apei dulci (mlioane m ³)
----	--------------------------------	--

	transportare (milioane m3)	
2000	64.0	874.0
2001	71.0	814.0
2002	68.0	817.0
2003	64.0	819.0
2004	62.0	812.0
2005	61.0	807.0
2006	61.0	813.0
2007	69.0	835.0
2008	64.0	816.0
2009	70.0	810.0
2010	66.0	803.0
2011	62.0	800.0
2012	64.0	800.0
2013	57.0	799.0
2014	60.0	795.0
2015	63.0	792.0
2016	67.0	791.0
2017	63.0	792.0



Sursa datelor:

[Utilizarea apei \(fără apa de circulație și apa utilizată consecutiv\)](#), sub aspect teritorial furnizat de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova - banca de date statistice

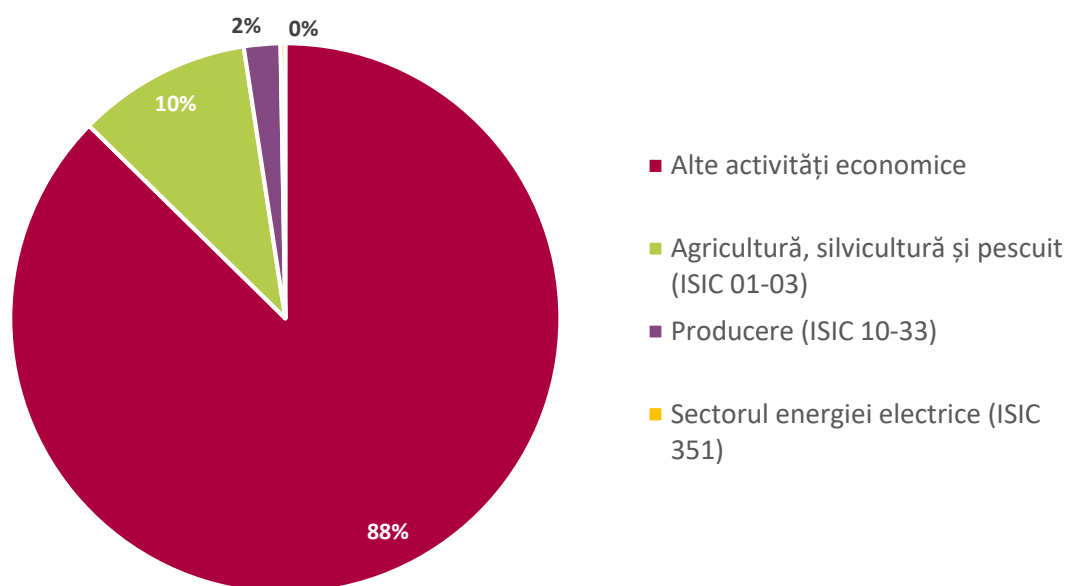
[Utilizarea apei, date furnizate de de Agenția Apele Moldovei](#)

Notă: Seriile de timp privind indicatorul (tabel date, xls) au fost furnizate de Agenția Apele Moldovei Agenției Europene de Mediu în cadrul Proiectului ENI SEIS II East.

(vă rugăm să ștergeți tabelul de mai jos din text după ce l-ați adăugat pe pagina web de lângă grafic)

An	Alte activități economice (milioane m3)	Agricultură, silvicultură și pescuit (milioane m3)	Producere (milioane m3)	Sector energetic (milioane m3)
2000	728.8	121.0	22.0	2.2
2001	704.8	87.0	20.0	2.2
2002	703.8	91.0	20.0	2.2
2003	711.8	85.0	20.0	2.2
2004	708.8	80.0	21.0	2.2
2005	707.8	76.0	21.0	2.2
2006	714.8	76.0	20.0	2.2
2007	716.8	95.0	21.0	2.2
2008	713.8	80.0	20.0	2.2
2009	701.8	89.0	17.0	2.2
2010	707.8	76.0	17.0	2.2
2011	704.8	76.0	17.0	2.2
2012	704.7	76.0	17.0	2.3
2013	696.8	83.0	17.0	2.2
2014	692.8	83.0	17.0	2.2
2015	691.7	81.0	17.0	2.3
2016	689.7	82.0	17.0	2.3
2017	691.8	81.0	17.0	2.2

Figura 3 - Ponderea consumului de apă pe activități economice 2017



Sursa datelor:

[Utilizarea apei \(fără apa de circulație și apa utilizată consecutiv\)](#), sub aspect teritorial furnizat de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova - banca de date statistice

[Utilizarea apei, date furnizate de de Agenția Apele Moldovei](#)

Notă: Seriile de timp privind indicatorul (tabel date, xls) au fost furnizate de Agenția Apele Moldovei Agenției Europene de Mediu în cadrul Proiectului ENI SEIS II East.

(vă rugăm să ștergeți tabelul de mai jos din text după ce l-ați adăugat pe pagina web de lângă grafic)

Activitatea economica	Utilizarea apei (milioane m3)
Alte activități economice	691.8
Agricultură, silvicultură și pescuit (milioane m3)	81.0
Producere (ISIC 10-33)	17.0
Sector energetic (ISIC 351)	2.2

Republica Moldova (inclusiv teritoriul de pe malul stâng al Nistrului) se confruntă cu condiții relativ mai ridicate de stres a apei în regiune, cu un indice anual de exploatare a apei de 13%. Moldova depinde foarte mult de apa de suprafață, în special de apa captată din râul Nistru.

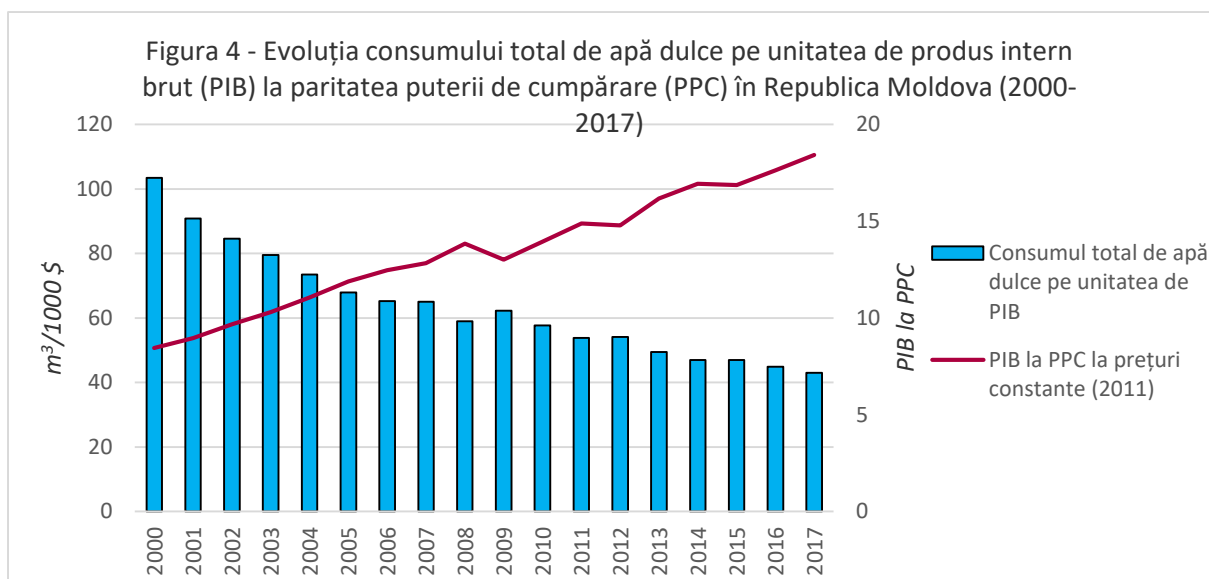
Acest lucru face ca balanța resurselor de apă ale Moldovei să depindă în mare măsură de fluxul extern de apă. Anual, Moldova folosește aproximativ 800 de milioane m³ de apă, din care 85% sunt obținute din resursele de apă de suprafață. Există două surse principale de utilizare a apei: râul Nistru, care asigură aproape 90% din consumul de apă din apele de suprafață și râul Prut.

Există o tendință descrescătoare a utilizării apei în timp. Consumul anual de apă dulce a scăzut cu aproximativ 9% în 2017 față de 2000. Diverse motive stau la baza acestei scăderi. Unul dintre motivele principale este scăderea cu aproximativ 3% al resurselor de apă regenerabile disponibile între 2000 și 2017.

Aproximativ 7-8% din captarea totală de apă se pierde la transportare din cauza scurgerilor, pierderilor de apă din canalele deschise, precum și din cauza infrastructurii uzate/învechite. Această cantitate este cuprinsă între 55-77 milioane m³ de apă. Începând cu anul 2000, nu se observă niciun progres în ceea ce privește impactul îmbunătățirii sistemului de transportare care ar avea ca rezultat pierderi de apă mai mici.

Sectorul principal care utilizează cea mai mare cantitate de apă din Moldova (inclusiv teritoriul de pe malul stâng al Nistrului) este „Sectorul de încălzire și aprovizionare cu apă caldă”. În 2017, consumul de apă de către acest sector a însumat 556 hm³ de apă, ceea ce corespunde cu 72% din consumul total de apă din țară. Acest sector este urmat de sectrul de aprovizionare cu apă (15%) și agricultura (10%). Restul este folosit de sectoarele de construcții și servicii.

Este utilizată apa într-o manieră eficientă pe activități economice?



Sursa datelor:

Utilizarea apei (fără apa de circulație și apa utilizată consecutiv), sub aspect teritorial furnizat de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova - banca de date statistice

Utilizarea apei, date furnizate de de Agenția Apele Moldovei

Notă: Seriile de timp privind indicatorul (tabel date, xls) au fost furnizate de Agenția Apele Moldovei Agenției Europene de Mediu în cadrul Proiectului ENI SEIS II East.

Gross Domestic Products/PIB furnizat de **Banca Mondiala**

(please delete the below table from the text once you have added it into the webpage next to the chart)

An	Produse intern brut la paritatea puterii de cumpărare la prețuri constante (2011) - miliarde de dolari internaționale	Utilizarea totală a apei dulci pe unitatea de PIB (m3 / 1000 de dolari internaționali)
2000	8.4	103.5
2001	9.0	90.8
2002	9.7	84.6
2003	10.3	79.5
2004	11.1	73.4
2005	11.9	67.9
2006	12.5	65.2
2007	12.8	65.1
2008	13.8	59.0
2009	13.0	62.3
2010	13.9	57.6
2011	14.9	53.8
2012	14.8	54.1
2013	16.2	49.4
2014	16.9	46.9

2015	16.9	46.9
2016	17.6	44.9
2017	18.4	43.0

În țară, produsul intern brut a fost mai mult decât dublat între 2000-2017 (de la 8,4 miliarde de dolari în 2000 până la 18,4 miliarde de dolari în 2017 - World Bank, 2018), în timp ce consumul total de apă dulce pe unitatea de PIB s-a redus cu aproximativ 60% (datele nu reflectă teritoriul din partea stînga a Nistrului). Realizarea a fost obținută prin scăderea utilizării apei, dar păstrând totuși tendința ascendentă a PIB-ului, ceea ce a fost rezultat cu o eficiență substanțială în utilizarea totală a apei pe unitatea de PIB. În 2000, circa 104 m³ de apă a fost utilizată la producerea a 1 000 de dolari internaționali de către economie, care a scăzut la 43 m³ de apă utilizată în 2017 pentru a produce aceeași unitate a PIB. Cu toate acestea, trebuie menționat că 43 m³ de apă pe unitatea PIB încă este foarte mare și trebuie să fie implementate acțiuni de îmbunătățire suplimentare în anii următori.

Specificarea indicatorului

Definiția indicatorului

Indicatorul specifică disponibilitatea apei dulci din surse naturale și utilizarea acesteia pentru a răspunde nevoilor de uz casnic, agriculturii, industriei și altor activități economice. Utilizarea apei este asigurată în totalitate pentru întreaga țară și este defalcată pe activități economice conform Clasificării industriale internaționale standard a tuturor activităților economice (ISIC). Mai mult, indicatorul arată consumul total de apă pe unitatea de PIB.

A se vedea indicatorii de mediu CEE ONU – C3 a se vedea indicatorii de mediu CEE ONU;

<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/europe/monitoring/Indicators/C-3-en-final.pdf>

Unități de măsură

Volumul total de utilizare a apei dulci și volumul pe activitate economică sunt măsurate în milioane de metri cubi (mil. m³) pe an; Produsul intern brut la paritatea puterii de cumpărare la prețuri constante (2011) a fost preluat de pe site-ul [Băncii Mondiale](#):

Argumentare

Justificare pentru alegerea indicatorului

Indicatorul oferă o măsură a consumului de apă dulce, precum și a presiunii asupra mediului în ceea ce privește consumul de resurse de apă dulce. De asemenea, indicatorul este important pentru definirea nivelului de dezvoltare a serviciilor de economisire a apei și gradul de accesibilitate al apei pentru a acoperi nevoile populației și ale societății.

Referințe științifice

- [Nadejda, C., 2018](#). Legea apei nr. 272, 23 decembrie 2011, noi modificări și completări. Prezentare în Powerpoint, a 4-a ședință a comitetului de coordonare a dialogului politic național privind gestionarea integrată a resurselor de apă din Republica Moldova.
- [UNECE, 2014](#). Republica Moldova - Revizuire ale performanțelor ecologice - a treia revizuire, Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite, Evaluarea performanței mediului seria nr. 39, e-ISBN 978-92-1-056518, New York și Geneva.
- [UNECE, 2018](#). Orientări pentru aplicarea indicatorilor de mediu, descrierea C3: consum total de apă.

- [UNECE, 2018](#). Orientări pentru aplicarea indicatorilor de mediu, descrierea C3: consum total de apă – glosar și termeni.

Context politic și ținte

Descriere

Nivel național

HG. 932 din 20.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și înregistrarea sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane
Legea apei nr. 272 / 23.12.2011

Nivel internațional

[UN SDG 6, target 6.4](#): până în 2030, creșterea substanțială a eficienței utilizării apei în toate sectoarele și asigurarea captării și furnizarea de apă dulce pentru a aborda deficitul de apă și de a reduce în mod substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă.

Ținte

Ținte naționale

Nu au fost specificate

Ținte internaționale

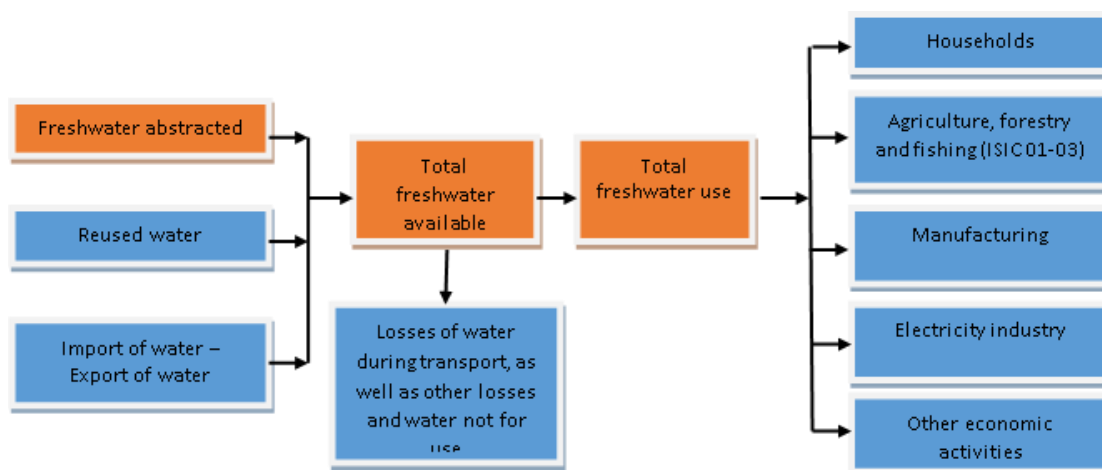
[UN SDG 6, target 6.4](#): până în 2030, creșterea substanțială a eficienței utilizării apei în toate sectoarele și asigurarea captării și furnizarea de apă dulce pentru a aborda deficitul de apă și de a reduce în mod substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă.

Documente de politici relevante:

- [HG Nr. 932 of 20.11.2013](#) pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și înregistrarea sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane
- [Sustainable Development Goals](#). UN (2016). Obiectivele de dezvoltare durabilă
- [Legea apei Nr.272, 2011](#). MADRM

Metodologie

Metodologia de calcul



Unități și ecuații

ID	component	Unitate	Ecuație
C 2.3	Apă dulce extrasă	milioane m3/an	=C 2.3 (vezi indicatorul C2)
C 3.1	Apa desalinizată	milioane m3/an	
C 3.2	Apă reutilizată	milioane m3/an	
C 3.3	Importurile de apă	milioane m3/an	
C 3.4	Exporturile de apă	milioane m3/an	
C 3.5	Totalul apă dulce disponibilă	milioane m3/an	=C 2.3+C 3.1+C 3.2+C 3.3+C 3.4
C 3.6	Pierderi de apă în timpul transportului	milioane m3/an	
C 3.6a	Alte pierderi și apă care nu este utilizată	milioane m3/an	
C 3.7	Consumul total de apă dulce	milioane m3/an	=C 3.5-C 3.6-C 3.6a; =C3.8+C3.9+C3.11+C3.12+C3.13
C 3.8	Gospodăriile	milioane m3/an	
C 3.9	Agricultură, silvicultură și pescuit (ISIC 01-03)	milioane m3/an	
C 3.10	din care se folosea pentru irigații în agricultură	milioane m3/an	
C 3.11	Fabrici (ISIC 10-33)	milioane m3/an	
C 3.12	Industria energetică (ISIC 351)	milioane m3/an	
C 3.13	Alte activități economice	milioane m3/an	
C 3.14	PIB la PPC la prețuri constante (2011)	Miliarde de dolari internaționali / an	
C 3.15	Consumul total de apă dulce pe unitatea de PIB	m3 / 1000 de dolari internaționali	=C3.7/C3.14

Metodologia de completare a datelor lipsă:

Nu este specificat.

Referințe metodice

- [EEA, 2005](#). Setul principal de indicatori al AEM. Raportul tehnic nr.No 1/2005, ISBN 92-9167-757-4, Luxembourg.

- [UNECE, 2018](#). Orientări CEE-ONU pentru aplicarea indicatorilor de mediu, table serii de date – C3: Total water use.
- [UNECE, 2018](#). Orientări CEE-ONU pentru aplicarea indicatorilor de mediu, Descriere of C3: Total water use.
- [UNECE, 2018](#). Orientări CEE-ONU pentru aplicarea indicatorilor de mediu, Glosar și termeni – C3: Total water use.
- [UNSD and UNEP, 2013](#). Chestionar 2013 pe Statistica de Mediu. Direcția de Statistică a Națiunilor Unite și Programul Națiunilor Unite pentru Mediu, Chestionar 2013 privind statisticile mediului, Secțiunea Apa

Incertitudini

Incertitudini metodologice

Nu a fost specificată nicio incertitudine.

Incertitudinea seturilor de date

Datele privind PIB la PPP nu acoperă teritoriul de pe malul stâng al râului Nistru.

Din cauza datelor incomplete, resursele de apă regenerabile nu au fost estimate corect.

Incertitudini secțiune Argumentare

Nu a fost specificată nicio incertitudine.

Sursa datelor:

[Utilizarea apei \(fără apă repetată și circulantă\)](#), sub aspect teritorial furnizat de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova - banca de date statistice

[Utilizarea apei, date furnizate de de Agenția Apele Moldovei](#)

Notă: Seriile de timp privind indicatorul (tabel date, xls) au fost furnizate de Agenția Apele Moldovei Agenției Europene de Mediu în cadrul Proiectului ENI SEIS II East.

[Gross Domestic Products/PIB](#) furnizat de **Banca Mondiala**

Metadate

Tematica: apă

Cod indicator: C3

Tags: utilizarea apei, indicele de exploatare a apei, Moldova

Perioada de referință: 1990-2017

DPSIR: presiune

Tipologie: indicator descriptiv (Tip A – ce se întâmplă cu mediul înconjurător și oameni?)

Data

Data publicării:

Ultima modificare:

Frecvența actualizării: anual

Contact și dreptul de proprietate

Contact: Lungu Ludmila

Proprietate: **Biroul Național de Statistică**

Informații adăugătoare

- [Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, 2018. Anuarul statistic al Republicii Moldova, versiunea online.](#)
- [Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, 2018. Resurse naturale și mediu în Republica Moldova, versiune online.](#)

Ațiuni pe termen scurt

Nu sunt specificate

Ațiuni pe termen lung

Nu sunt specificate